

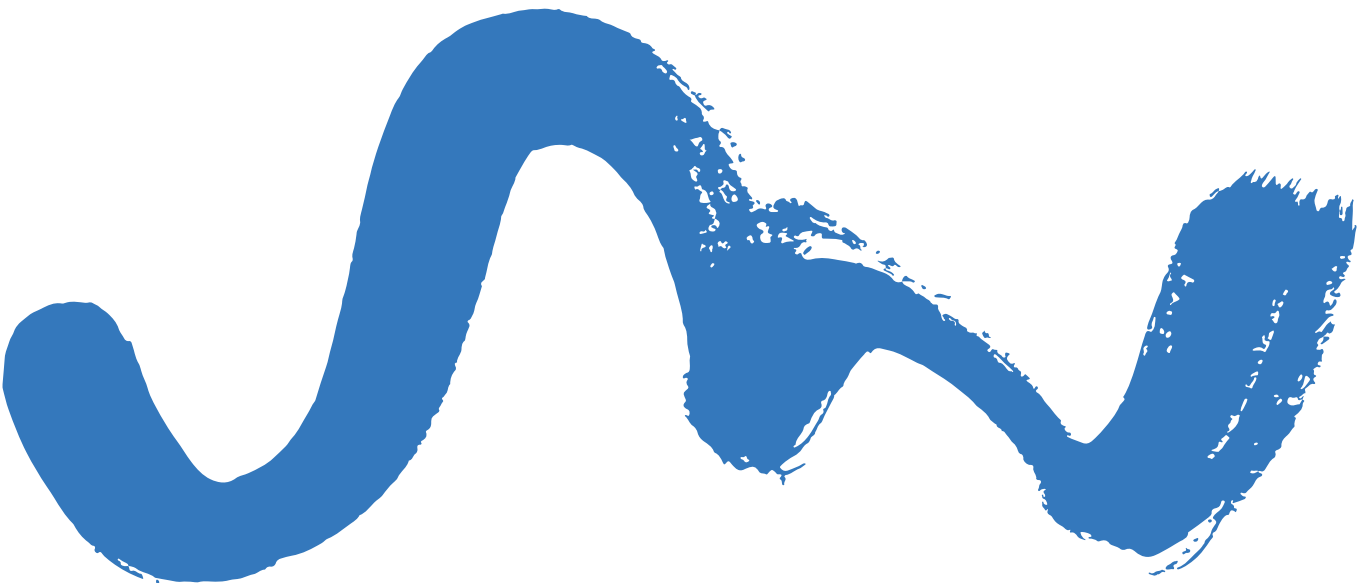
TÜRKİYE'DEKİ BANKALARIN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE YAKLAŞIMI 2023

350

Yönetici Özeti

Türkiye'de fosil yakıt endüstrisiyle, başta bankalar olmak üzere, finansal kurumlar arasındaki değişen dinamikler; çevresel kaygılar ve sürdürülebilir kalkınma zorunluluğu nedeniyle önemli değişimlere uğradı. İkincisini yayınladığımız Türkiye'de Bankaların İklim Değişikliği'ne yaklaşımı raporu, özel ticari bankalar, kamu bankaları ve yatırım bankalarını içeren 17 büyük Türk bankasının iklim değişikliği uygulamalarını 5 ana başlık çerçevesinde incelemektedir: fosil yakıt varlıkları/yatırımlarıyla etkileşim düzeyi, "Net Sıfır" hedef tarihi, karbon ayak izi, yenilenebilir enerji yatırımları ve ESG (Environmental, Social, Governance) derecelendirmeleri. Her ne kadar finans ve fosil yakıt endüstri arasındaki tarihsel işbirliği fosil yakıt yatırımları sayesinde güçlenmiş olsa da iklim risklerine ilişkin farkındalığın artması ve küresel sürdürülebilirlik eğilimleri, Türkiye'den bankalarının da uygulamalarını yeniden değerlendirmesine neden oldu. Değerlendirmeden elde edilen temel bulgular arasında, aktif olarak yenilenebilir enerji yatırımlarına geçiş yapan ve iddialı net sıfır emisyon hedefleri belirleyen bankalar olduğu gibi, farklı yaklaşımları olan bankalar yer alıyor. Bununla birlikte, verilere ulaşılabilirlikte farklılıklar ortadadır. Bu durum da standartlaştırılmış raporlamaya, daha kapsamlı sürdürülebilirlik stratejilerine ve "sektör genelinde" hayata dokunan örneklerle ihtiyaç duyulduğuna işaret etmektedir. Raporun sonunda bir tablo şeklinde bankaların kömür yatırımları, kömürden çıkış tarihi ve net sıfır hedefi de bulunmaktadır. Buna göre incelenen 10 banka kömür yatırımları yapmayacaklarını taahhüt ederken bu tip bir taahhüt geri kalan bankalarda henüz bulunmamaktadır.

Giriş

Türkiye bağlamında, fosil yakıt endüstrisiyle, başta bankalar olmak üzere, finansal kurumlar arasındaki etkileşim, son yıllarda kayda değer değişimlere tanık oldu. Tarihsel olarak, Türkiye'nin enerji üretimi ve ekonomik kalkınma için fosil yakıtlara bağımlılığı, bu sektörler arasında yakın bir işbirliğini teşvik etmiş, bankalar fosil yakıt projelerine önemli ölçüde finansman sağlamıştır. Ancak küresel trendlere paralel olarak çevresel kaygılar ve sürdürülebilir kalkınma zorunluluğunun ön plana çıkmasıyla birlikte bir dönüşüm yaşanmakta. Türkiye bankaları, karar alma süreçlerinde çevresel ve sosyal hususları giderek daha fazla dikkate alıyor ve bu da fosil yakıt yatırımlarıyla bağlantılı riskler konusunda farkındalığın artmasının önünü açıyor. Bu gelişen hassasiyet, sorumlu kredi verme ve karbon yoğun varlıkların elden çıkarılması konuları etrafında tartışmaların başlatılmasında kendini gösterdi.

Bu rapor, Haziran 2022'de yayınlanan, 11 özel banka (Akbank, Denizbank, Garanti BBVA, HSBC, ICBC, ING, QNB Finansbank, Şekerbank, Türk Ekonomi Bankası, Türkiye İş Bankası, Yapı Kredi), Türkiye Varlık Fonu'na ait 3 kamu bankası (Halkbank, Vakıfbank, Ziraat Bankası) ve 3 yatırım bankasının (Türk Eximbank, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB), Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB)) yer aldığı, bir önceki raporun güncellemesi olarak, bankaların iklim değişikliği ile ilgili beş kritik temaya yaklaşımlarını aşağıda değerlendirmiştir:

- Fosil yakıt varlıkları/yatırımlarıyla etkileşim düzeyi
- "Net Sıfır" hedef tarihi
- Karbon ayak izi
- Temiz enerji yatırımları
- ESG (Environmental, Social, Governance) ve benzeri derecelendirmeleri

Bu raporda bankaların (varsa) 2022 entegre yıllık raporları, 2022 yıllık raporları, sürdürülebilirlik raporları/sunumları, (varsa) CDP (Carbon Disclosure Project) sonuçları ve Sustainalytics ESG derecelendirmeleri incelendi.

Özel Ticari Bankalar

AKBANK

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
		

12.000'i aşkın çalışanı ve 711 şubesiyle Akbank, 2022 yılında 60,026 milyon TL konsolide net kâr ile konsolide bazda 1,147 milyar TL aktif büyüklüğe ulaştı ve müşterilerine sağladığı toplam net krediler 757 milyar TL'yi buldu. Aktif müşteri tabanı 10,8 milyona ulaştı.

Akbank'ın 2022 Entegre Faaliyet Raporu'na göre,

2025 yılına kadar operasyonel emisyonları ortadan kaldırarak karbon nötr bir banka olmak, 2030 yılına kadar kredi portföyünün iklim değişikliği üzerindeki etkisinin azaltılması, iklim kaynaklı risklerin ve portföy üzerindeki etkisinin hafifletilmesi,

200 milyar TL sürdürülebilir kredi olanağı sağlamak ve sürdürülebilir yatırım fonu bakiyesini 2030 yılına kadar 15 milyon TL'ye çıkartmak bankanın uzun vadeli taahhütleridir.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Akbank'ın ÇSED (Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi) politikalarına göre yeni veya

kapasite artırımı yapılan kömür yakıtlı termik santral projeleri, yeni kömür madenciliği ve kömür taşımacılığı yatırımları finanse edilmeyecektir.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Akbank, 2025 yılına kadar operasyonel salımlarda karbon nötr olma hedefini korumaktadır. Aynı zamanda Akbank, 2050 yılına kadar "Net Sıfır Banka" olma yönündeki uzun vadeli kararlılığını da kamuoyuyla paylaştı.

Karbon Ayak İzi

Akbank, 2022 yılında Çevresel ve Sosyal Risk Çerçevesi'ni güncellemiştir. 2022 yılı itibarıyla Akbank'ın tüm binalarında ve operasyonlarında kullandığı elektrik enerjisinin %80'ini yenilenebilir enerjiden elde edilmeye başlandı.

Genel Müdürlük, Akbank Bankacılık Merkezi ve toplam 313 şubede ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Verimliliği Yönetim Sistemi devreye alındı.

Temiz Enerji Yatırımları

Akbank, Sürdürülebilir Finans Çerçevesi kapsamında toplam 590 milyon USD tutarında finansman elde etti.

Akbank, 2016 yılından itibaren sadece yenilenebilir enerji üretimine yönelik kredi verme konusunda 2022 yılında da herhangi bir istisna olmadı. Toplam elektrik üretim portföylerinde yenilenebilir enerjiye ayrılan pay %83 oldu. 2022 yılı itibarıyla bugüne kadar finanse edilen enerji projelerinin 3.163 MW'ı hidroelektrik, 1.037 MW'ı rüzgâr, 320 MW'ı jeotermal, 181 MW'ı güneş ve 21 MW'ı biyokütle santrallerinden oluşmuştur.

Sürdürülebilir finansman kaynaklı kredi oranı,

2022 yılının ilk çeyreği itibarıyla toplam kredi kullandırımının %45'ine ulaştı.

Akbank, Türkiye'nin KOBİ'lere yönelik ilk kapsamlı sürdürülebilirlik paketi olan "KOBİ Eko-Dönüşüm Paketi"ni hayata geçirdi.

Akbank'ın 2022'de sağladığı 60 milyar TL sürdürülebilir finansman ile 2021'den itibaren toplam 87 milyar TL'ye ulaştı.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

2022'de MSCI ESG değerlendirmesi iki puan artarak B'den BBB'ye yükseldi. Sustainalytics ESG risk değerlendirmesinde Akbank, "16,1 - Düşük Risk" kategorisinde yer alırken, bankanın CDP İklim Değişikliği Programı notu 2022 yılında da yine "B-" oldu.

DENİZBANK

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✗	✗	✗

Denizbank, 14.000'i aşkın çalışanı ve 671 şubesiyle 2022 yılında 17,3 milyar TL net kâra ve 625 milyar TL aktif büyüklüğe ulaştı. Denizbank 15,5 milyon müşteriye hizmet veriyor.

Denizbank, Emirates NBD Grubu'nun bir parçası olmasına rağmen bağımsız sürdürülebilirlik süreçleri ve gözetimi oluşturulmuştur. Denizbank, 2021 yılına ait ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nu 2022'de yayımladı.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Denizbank; fosil yakıt, turba ya da tehlikeli atık içeren biyokütle projelerine yatırım sağlamamaktadır. Ancak kömür projelerine ilişkin bilgiye ulaşamamıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Karbon Ayak İzi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Temiz Enerji Yatırımları

Yıllık 500 MW üretim kapasiteli güneş paneli fabrikasında üretilen paneller kullanılarak inşa edilen 1.348 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali'nin 68,5 MW'lık kısmı için 2022 yılında 115 milyon USD kredi limiti kullandırmıştır.

Kurumsal ve Ticari Bankacılık Grubu, Deniz Leasing ile birlikte 200 MW'ın üzerinde kurulu güce ve yaklaşık 230 milyon USD sözleşme bedeline sahip güneş enerjisi projesinin finansmanını sağladı.

Denizbank, toplam 876 MW kurulu güce sahip yenilenebilir enerji projelerinin finansmanını güvence altına aldı.

Ayrıca Denizbank'ın uluslararası fon sağlayıcılardan sağladığı sürdürülebilirlik odaklı kaynağın 30 milyon USD tutarındaki bir kısmı, Kurumsal ve Ticari Bankacılık Grubu aracılığıyla banka müşterilerinin kullanımına sunuldu.

ESG ve Benzer Derecelendirmeler

Denizbank, CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. ESG veya benzeri derecelendirmeler de mevcut değildir.

GARANTİ BBVA

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✓	2040	✓

18.544 çalışanı ve 838 şubesiyle 23 milyon müşteriye hizmet veren Garanti BBVA, 2022 yılında 58,5 milyar TL net kâr elde etti. 2022 yıl sonu verilerine göre yaklaşık 1,3 trilyon TL konsolide aktif büyüklüğe ve 908,7 milyar TL'lik toplam mevduat büyüklüğüne ulaştı.

Banka, İspanyol BBVA grubunun bir parçası olmasına rağmen kendi sürdürülebilir politikalarını uygulamaktadır.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Garanti BBVA, kömürü ve kömürle ilişkili faaliyetleri finansa etmeyeceğini duyuran Türkiye'deki ilk banka olmuştur. Banka, mevcut portföyündeki kömür faaliyetlerine ilişkin riskleri de 2030 yılına kadar minimize etme ve en geç 2040'a kadar sınırlayarak bu sektörden tamamen çıkma kararı almıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Birleşmiş Milletler tarafından bir araya getirilen Net-Sıfır Bankacılık Birliği'nin (Net-Zero Banking Alliance-NZBA) Türkiye'den ilk imzacısı ve üyesi olan Garanti BBVA, kredi ve yatırım portföylerini 2050 yılına kadar net sıfır salımla uyumlu hale getirmeyi taahhüt etmektedir. Garanti BBVA aynı zamanda karbon yoğun sektörler için 2030 yılı ara dönem karbonsuzlaşma hedeflerini de halka açık şekilde duyurmuştur.

Karbon Ayak İzi

Garanti BBVA, karbon salımlarını 2025 yılına kadar %29, 2035 yılına kadar ise %71 azaltmayı hedefliyor. Operasyonel emisyonlarını önemli ölçüde azaltmış olmalarına rağmen, kalan emisyonları için karbon kredisi satın alan banka orijinal azaltım hedefinden 15 yıl önce karbon-nötr hale geldi.

Yeşil Enerji Yatırımları

Garanti BBVA, BBVA Grubu'nun 300 milyar Euro sürdürülebilir finansman sağlama politikasına paralel olarak, 2025 yılına kadar 150 milyar TL finansman sağlamayı planlıyor.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Banka, CDP İklim Değişikliği Programı'nda A derecelendirmesi olarak 2022 Küresel A Listesi'ne dahil edilmiş ve 2022 yılında Sustainabilitycs'ten "23,7 - Orta ESG Riski" notu almıştır.

Banka ayrıca ESG değerlendirmesi yapan 11 farklı endekste yer alıyor. 2022 yılında üst üste 8. kez Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi'nin Gelişmekte Olan Piyasalar kategorisinde yer alan Türkiye'den tek şirket olan banka elde ettiği 83 değerlendirme skoru ile de küresel bankacılık sektöründe 5. sırada yer aldı.

HSBC

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✓	✗	✓

HSBC, 2.000'e yakın çalışanı ve 76 şubesiyle 2022 yılında 3,006 milyon TL net konsolide kâr elde ederek yaklaşık 88,21 milyar TL aktif büyüklüğe ulaşırken, müşterilere verilen net kredilerin toplamı 39,23 milyar TL oldu.

HSBC Türkiye'nin tamamı HSBC Grubu'nun Orta Doğu'daki iştiraklerine ait olup, herhangi bir iklim değişikliği programına veya sürdürülebilirlik raporuna iştiraki yoktur. 2022 yılında yayınlanan faaliyet raporuna göre HSBC Türkiye'nin, HSBC Grubu'nun uzun vadeli genel sürdürülebilirlik taahhütlerine uyacağı belirtildi.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

HSBC Grubu'nun yayınladığı "kömürden çıkış politikası" uyarınca HSBC Türkiye, yeni fosil yakıt varlıklarını/yatırımlarını finanse etmiyor.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

HSBC Grubu, 2050 yılına kadar sıfır salımlı kredi portföyüne sahip olmayı planlıyor. Bu hedefe ulaşmak için mevcut portföye 750 milyar USD'dan 1 trilyon USD'a kadar finansman sağlamayı taahhüt ediyor.

Karbon Ayak İzi

HSBC Grubu'nun hedefi 2030 yılına kadar karbonsuz bir şirket olmaktır.

Temiz Enerji Yatırımları

Bilgiye ulaşamamıştır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

HSBC Türkiye, CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. ESG veya benzeri derecelendirmeler de mevcut değildir.

ICBC

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

ICBC, 756 çalışanı ve 39 şubesiyle 2022 yılında 1,3 milyar TL net kâr ve 60,7 milyar TL aktif büyüklük elde ederken, müşterilerine sağladığı net kredi toplamı 34,2 milyar TL oldu.

ICBC Türkiye, ICBC China'ya aittir. ICBC, 2020 yılı verilerine dayanarak ilk sürdürülebilirlik raporunu 2022'de yayınladı ve 2022 sonunda bir sürdürülebilirlik komitesi kurdu.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Bilgiye ulaşamamıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Karbon Ayak İzi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Temiz Enerji Yatırımları

Bilgiye ulaşamamıştır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

ICBC Türkiye, CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. ESG veya benzeri derecelendirmeler de mevcut değil.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

3.047'den fazla çalışanı ve 148 şubesi ile ING Türkiye, 2022 yılında 3,54 milyar TL kâr ve yaklaşık 107,95 milyar TL aktif büyüklüğü elde etmiş, müşterilere verilen toplam krediler ise 69,2 milyar TL olmuştur.

ING Türkiye, ING Bank N.V.'nin bir parçası olup, ana bankanın 2022 İklim Raporu'nda belirtilen hedef ve prosedürlerini takip etmektedir.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

ING Grubu, yeni petrol ve gaz sahaları için finansman sağlamamaktadır ve grubun kömürden enerji üretimine dair portföyünü 2025 yılına kadar sifıra yakın bir seviyeye indirme kararı bulunmaktadır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

ING Grubu, 2050 yılına kadar net sıfır salıma ulaşmayı hedefliyor. ING Türkiye'nin de bu karara uyması bekleniyor.

Karbon Ayak İzi

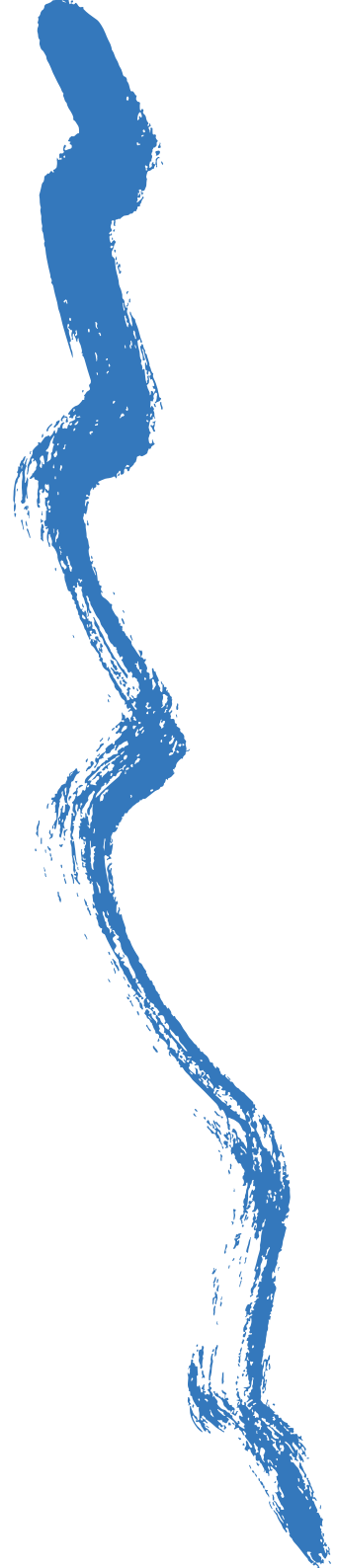
ING Grubu Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 iş seyahati CO2e salımlarını 2025 yılına kadar 2014'e kıyasla %75 oranında azaltmak üzere orta vadeli bir hedef belirledi.

Temiz Enerji Yatırımları

ING Türkiye'nin, ING Grubu'nun yenilenebilir finansmanı 2025 yılında 2021 yılına göre %50 artırma hedefini takip etmesi öngörülüyor.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

ING Türkiye, CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. ESG veya benzeri dercelendirmeler de mevcut değil.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
		

23.309'u aşkın çalışanı ve 1.131 şubesi ile 22,8 milyondan fazla müşteriye hizmet veren İş Bankası, 2022 yılında konsolide bazda 61,5 milyar TL net kâr ve 1,487 milyar TL aktif büyüklük elde ederken, müşterilerine sağladığı nakdi kredi toplamı 759,3 milyar TL oldu.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Kömür ve gazı yakıt olarak kullanarak elektrik üretimi gerçekleştirmek üzere yeni kurulacak (greenfield) termik santral yatırımları ile yeni kömür madeni yatırımlarına ilişkin krediler banka tarafından finanse edilmemektedir. İlgili faaliyetler bankanın Çevresel ve Sosyal Etkiler Politikası ekinde yer alan Finanse Edilmeyen Faaliyetler Listesi'ne eklenerek ilan edilmiştir.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

İş Bankası, Birleşmiş Milletler tarafından bir araya getirilen Net-Sıfır Bankacılık İttifakı (Net Zero Banking Alliance-NZBA)'nın üyesidir ve 2050 veya daha erken bir tarihte portföyünü net sıfır salıma ulaştırmayı hedeflemektedir.

Karbon Ayak İzi

Banka, 2022 yılında kendi operasyonlarında elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir enerji olarak tedarik etmiştir. Kapsam 1 ve 2 için 2018 baz yılı toplam emisyonları 89.071 ton CO₂e'dir. 2022 yılı Kapsam 1 ve 2 emisyonları top-

lamı ise 22.119 ton CO₂e olarak gerçekleşmiştir. Böylelikle 2025 yılına kadar %38 ve 2030 yılına kadar %65 azaltım hedefleyen banka, 2018 baz yılına göre yaklaşık %75'lik bir azaltım sağlayarak bu hedeflerine şimdiden ulaşmıştır.

Temiz Enerji Yatırımları

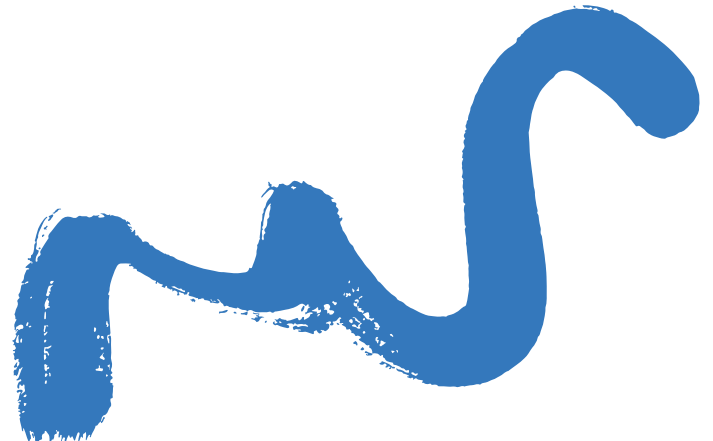
İş Bankası'nda 2015 yılı sonrasında, elektrik üretim yatırımlarına yönelik yeni proje finansmanlarının tamamını yenilenebilir enerji projelerine ayrılmıştır. 2022 yıl sonu itibarıyla yenilenebilir enerji projelerinin, İş Bankası'nın toplam enerji üretimi projeleri portföyündeki payı %75 olmuştur.

Sürdürülebilirlik bağlantılı konsorsiyum kredileri, sürdürülebilirlik bağlantılı krediler, Güneş Kredisi, Enerji Verimliliği Kredisi, Yeşil Ev Kredisi, Yeşil Taşıtlar Kredisi gibi yeşil ekonomiyi destekleyen ürünlerin bankanın ürün portföyündeki ağırlığı artmaktadır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

İş Bankası, 2022'de Sustainalytics'ten "18,1 - Düşük ESG Riski" notu alırken, Bankanın CDP İklim Değişikliği Programı puanı da "A-" oldu.

İş Bankası, Refinitiv tarafından yapılan değerlendirmede 2022 yıl sonu itibarıyla 100 üzerinden 94 puan alarak, 1.097 global banka arasında 4. sırada yer almıştır.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✓	✗	✗

2022 yılında 3.427'den fazla çalışanı ve 238 şubesiyle 1,968 milyon TL konsolide net kâr elde eden banka, yaklaşık 63,2 milyar TL aktif büyüklüğe sahip olurken, müşterilere verilen brüt kredilerin toplamı 37,8 milyar TL oldu. Banka, tarımsal KOBİ'lere ve sürdürülebilir krediler sağlamaya odaklanıyor ancak bankanın sürdürülebilirlik raporu mevcut değil.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Şekerbank, kömürü finanse etmeyip; kömür santralleri, madenleri ve kömür taşımacılığı (kara, hava ve deniz yolu) faaliyetleri için finansman sağlamamaktadır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bu konuda herhangi bir hedef belirlenmemiştir. Ancak banka, iki yıl içerisinde karbon bağlantılı kredi portföylerini ölçebileceklerini belirtmektedirler.

Karbon Ayak İzi

Banka, 2018 baz yılına göre yıllık %5 azaltım hedefine paralel olarak Kapsam 1 salımlarını %9, Kapsam 2 salımlarını %40 ve kapsam 3 salımlarını %61 oranında azaltmıştır.

2022 yılında elektrik tüketiminin %25'i yenilenebilir kaynaklardan sağlandı ve banka I-REC Uluslararası Yenilenebilir Enerji Sertifikası aldı.

Temiz Enerji Yatırımları

Banka ağırlıklı olarak çatı üstü güneş enerjisi, enerji verimliliği ve L.E.D. aydınlatma projeleri alanlarında faaliyet göstermekte olup, KOBİ'lere ve tüketicilere özel kredi paketleri önermektedir.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Şekerbank 2022'de CDP İklim Değişikliği Programı'ndan "B", Sustainalytics'ten ise "28,7 - Orta ESG Riski" notlarını aldı.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme ✓	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi 2030	Net Sıfır Hedefi ✗
--	---	-----------------------

11.576'dan fazla çalışanı ve 476 şubesiyle QNB Finansbank 2022 yılında, 6,663 milyon TL net kâr ve yaklaşık 638,29 milyar TL aktif büyüklük elde ederken, müşterilerine sağladığı net kredilerin toplamı ise 377,45 milyar TL oldu.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

QNB Finansbank, fosil yakıtla çalışan enerji santrali finansmanını Hariç Tutulanlar Listesi'ne dahil etti ve 2015'ten beri de yeni kömürlü termik santral finansmanı sağlamadı. Banka, finanse edilen tüm fosil yakıt projelerini 2030 yılına kadar portföyünden çıkarmayı hedefliyor.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Karbon Ayak İzi

QNB Finansbank 2021'de elektrik tüketiminin %100'ünü yenilenebilir kaynaklardan sağlamıştır.

Temiz Enerji Yatırımları

QNB Finansbank'ta, kredi tutarı 10 milyon USD'in üzerinde, vadesi 24 ay ve üzeri olan tüm yeni yatırım projelerinin çevresel, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili riskleri, Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Aracı tarafından değerlendiriliyor.

2021 yıl sonu itibarıyla bankanın yenilenebilir enerji portföyünün toplam değeri 816,5 milyon TL oldu.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

QNB Finansbank, 2022'de Sustainalytics'ten "31,7 - Yüksek ESG Riski" notu aldı. Banka, 2022 yılında CDP notunu "A-"ye yükseltti.

TÜRKİYE EKONOMİ BANKASI

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✓	2030	✓

8.723 çalışanı ve 448 şubesiyle TEB, 2022'de 1,191 milyar TL net kâra ve müşterilere verilen brüt kredilerin toplamında 149 milyar TL'ye ulaştı. TEB'in toplam aktifleri ise 2022 yıl sonu itibarıyla 275,147 milyar TL'ye ulaştı.

TEB'de sürdürülebilirlik konusundaki çalışmalar, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür Yardımcıları, Direktörler ve üst seviye yönetimden oluşan Sürdürülebilirlik ve Paydaş Katılım Komitesi (SASECOM) tarafından yönetiliyor. Yılda en az dört kez toplanan bu komiteye bağlı olarak çalışan "Ekonomik", "Çevresel" ve "Sosyal ve Toplumsal Sorumluluk" alt komiteleri ile farklı çalışma grupları bulunuyor.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

TEB, yeni veya mevcut kömürle çalışan termik santraller için kapasite artışı, kullanım ömrünü uzatmayı hedefleyen projeler, termal kömüre yönelik altyapı yatırımları (örneğin liman, demiryolları) gibi projeleri finanse etmiyor. 2030 yılına kadar ise kömürle çalışan enerji üretim sektöründeki şirketlerden çıkılacağını beyan etti. Bunun dışında çevresel olarak yüksek riskli olan sektörler için de politikalar geliştiren TEB, sadece bu politika kapsamındaki şartlara uyan müşterilerine destek sağlıyor. Ayrıca, proje finansmanı konusunda Ekvator Prensipleri'ne uyum gözetiliyor.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

TEB'in global ortağı BNP Paribas, Net Sıfır Bankacılık Birliği'nin (Net Zero Banking Alliance-

NZBA) kurucu üyeleri arasında yer alıyor. TEB de çevresel konularda BNP Paribas'ın attığı adımları destekliyor.

Karbon Ayak İzi

TEB, I-REC sertifikası ile elektrik tüketiminin %90'ını yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlarken, enerji verimliliği yüksek UPS cihazlarına geçiş, şubelerin tüketimlerini uzaktan izleme ve LED aydınlatma dönüşümü gibi projelerle fiili tüketimini de düşürecek adımlar atıyor. TEB, gerçekleştirdiği projelerle 2018-2022 yılları arasında kişi başı yıllık karbondioksit salımını %39 düşürdü. Ayrıca, Genel Müdürlük binalarında sıfır atık sertifikalarını tamamladı.

Temiz Enerji Yatırımları

TEB müşterilerinin sürdürülebilir dönüşümlerini desteklemek için yenilenebilir enerji, atık yönetimi, karbon salımı, hibrit/elektrikli araç alımı ve benzeri yeşil kapsamındaki konulara yönelik sürdürülebilir ürün ve hizmetler sunuyor. BNP Paribas ile birlikte telekomünikasyon sektöründeki bir firma için yaklaşık 70 milyon Euro değerinde sürdürülebilirlik bağlantılı kredi verdi. Ayrıca kurumsal bir firmanın beş bankanın katılımıyla gerçekleşen yaklaşık 122 milyon Euro değerindeki sendikasyon kredisinin yeşil dilimi kapsamında 'Yeşil Kredi Koordinatörü' rolünü üstlendi.

TEB, sendikasyon kredilerini de 2021 yılından bu yana sürdürülebilirlik bağlantılı olarak gerçekleştiriyor.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

TEB, CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır ancak, Moody's ve Fitch tarafından ESG risk değerlendirmesine tabidir. TEB'in risk düzeyi her iki kurum tarafından da "nötr-düşük" olarak derecelendirilmiştir.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

YKB, 2022 yıl sonu itibarıyla 16.516'dan fazla çalışanı ve 801 şubesi ile 52,745 milyon TL net kâr ve 1,184 milyar TL aktif büyüklüğe ulaşırken, müşterilerine 850 milyar TL "nakdi ve gayri-nakdi" kredi sağladı.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

YKB, yeni kömür santralleri ve kömür maden tesislerine ilişkin tüm kredileri reddediyor. Ayrıca 10 milyon USD ve üzerindeki tüm yeni yatırımların potansiyel ESG riskleri Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme sistemi kapsamında değerlendirilmektedir.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Koç Grubu'nun bir parçası olan YKB, Koç Grubu ile paralel olarak 2050 yılında net sıfıra ulaşma hedefini taahhüt etmektedir.

Karbon Ayak İzi

YKB, 2022'de enerji verimliliği projeleri ve elektrik tüketiminin %100'ünü karşılayacak yenilenebilir enerji tedariği ile operasyonel faaliyetlerden kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 salımlarını sıfıra indirmiştir. Banka, Kapsam 1 ve Kapsam 2 mutlak karbon salımlarını 2030 yılına kadar %42, 2032 yılına kadar ise %50.4 azaltmayı hedefliyor.

Temiz Enerji Yatırımları

Banka 2022'de rüzgâr santrali yatırımlarına 68 milyon EUR yeni finansman sağlamıştır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

YKB, 2022 yılında Sustainalytics'ten "15,9 - Düşük ESG Riski" notu aldı. 2022'deki CDP puanı ise "A-" oldu.

Yapı Kredi'nin MSCI ESG derecelendirme skoru ise AA. Bu skorla lider sınıfta yer alıyor. S&P Global Corporate Sustainability Assessment skoru ise 67. Bu skorla da sadece sektörün en yüksek performans gösteren şirketlerinin yer aldığı S&P Sustainability Yearbook'ta yer aldı.

Kamu Bankaları

HALKBANK

Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
✘	✘	✔

Halkbank 2022 yılında 20.781'den fazla çalışanı ve 1.032 şubesiyle 14,754 milyon TL net kâr ve 1,392 milyar TL aktif büyüklük elde ederken, müşterilere verilen net kredilerin toplamı 842,6 milyar TL'ye ulaştı.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Banka ağırlıklı olarak KOBİ ve tüketici kredilerine odaklandığından, bankanın nakit kredi riski içerisinde enerji yatırımları riski 41,6 milyar TL ile %5,96'lık paya sahiptir.

Fosil yakıt varlıkları/yatırımları ve bunlara ilişkin banka politikalarına ilişkin bir veriye ulaşılamamıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Banka, Birleşmiş Milletler tarafından bir araya getirilen Net-Sıfır Bankacılık İttifakı (Net Zero Banking Alliance-NZBA) 'nın bir üyesi olarak, 2050 yılına kadar portföyünü sıfır salıma ulaştırmayı hedefliyor. Halkbank ayrıca Bilimsel Tabanlı Hedefler Girişimi'nde (SBTi- Science Based Targets Initiative) hem doğrudan faaliyetleri hem de portföy emisyonları için "Net Sıfır" olma taahhüdünde bulunan Türkiye'den ilk banka olmuştur.

Karbon Ayak İzi

Banka 2021 yılını baz alarak Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarını 2032 yılına kadar %51 azaltacağını beyan ediyor. Ayrıca Banka, 2032 yılında elektrik tüketiminin tamamını yenilenebilir kaynaklarla dönüştürmeyi hedefliyor.

Temiz Enerji Yatırımları

Banka'nın Enerji Yatırımları riski içerisinde, Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Yatırım Kredisi riskinin payı 19,2 milyar TL ile %46,13 seviyesindedir. Ayrıca 2022 yılı içinde yenilenebilir enerji projelerine yönelik toplam 2,5 milyar TL nakit yatırım kredisi kullanılmıştır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Bankanın 2022 CDP İklim Değişikliği Skoru A- olurken, Halkbank 2022'de Refinitiv'den 76/100, Sustainalytics'ten ise "32,2 - Yüksek ESG Riski" notu aldı.

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

Vakıfbank'ın 2022 yıl sonu itibarıyla toplam aktifleri 1.681 milyar TL'ye ulaştı. 16.961 çalışanı ve 949 şubesiyle 2022 yılında 24,017 milyon TL net kâr elde eden bankanın müşterilerine sağladığı net kredilerin toplamıysa 1,208 milyon TL oldu.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Kredi tahsis süreçlerine yönelik Çevresel ve Sosyal Risk Yönetim Sistemi Aralık 2022 itibarıyla devreye sokulmuştur.

Yine 2022 yılı itibarıyla TFRS 9 kapsamında beklenen kredi zararı karşılıkları politikalarına sürdürülebilirlik yaklaşımını uygulayan ilk Banka olmuştur. Banka, AB ülkelerine ihracat yapan üreticiler için karbon vergisine geçiş risklerini ve düşük karbonlu üretim yöntem ve teknolojilerine geçiş yapılamıyor oluşunu da dikkate alarak; çimento, elektrik, gübre, demir-çelik ve alüminyum sektörlerinde faaliyet gösteren müşteriler için beklenen kredi zararı karşılıklarını, TFRS 9 mevzuatı uyarınca artırmıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Vakıfbank, Ekim 2022'de karbon salımı azaltımına yönelik bilime dayalı hedeflerini belirleyip Bilime Dayalı Hedefler Girişimi'ne (Science Based Targets Initiative-SBTI) sunarak; hedeflerini onaylatan ilk Türk bankası oldu. Ayrıca VakıfBank, 2050 yılına kadar "net sıfır" emisyona ulaşabilmek için çalışmalara başlamıştır.

Karbon Ayak İzi

Banka, 2022 yılında ISO 14064 sertifikası ile doğrulanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonlarının fazlasını dengeleyerek karbon nötr banka oldu. Ayrıca, elektriğin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğini belgeleyen uluslararası sertifikasyon sistemi olan I-REC 'e dahil oldu.

Temiz Enerji Yatırımları

Yenilenebilir enerji üretimini destekleyen müşterilerin çevre üzerindeki olumlu etkisinin dikkate alan banka, "İklim Geçiş Planı" doğrultusunda bu müşterilerin tüm süreçlerde olumlu yönde çeşitlenmesini sağlamaya devam etmeyi planlamaktadır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Vakıfbank, 2015'ten bu yana CDP kapsamında raporlama yapıyor ve tüm raporlarını kamuoyuyla paylaşıyor. Bankanın CDP notu "C" ile "B" arasında değişmekte olup 2022 yılında "B" idi. Vakıfbank, 2021'de Sustainalytics'ten "19,1 - Düşük ESG Riski" notu aldı. Benzer şekilde MOODY'nin ESG genel notu %56 ve MSCI ESG notu da "BBB" oldu.

ZİRAAT BANKASI

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

24.484'ü aşkın çalışanı ve 1.758 şubesi ile Ziraat Bankası, 2022 yıl sonu itibarıyla 41,09 milyar TL net kâr ve 2,312 milyar TL'ye yakın aktif büyüklük elde ederken, müşterilerine sağladığı net kredilerin toplamı 1,266 milyar TL'ye ulaştı.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Ziraat Bankası, kredi değerlendirmelerinde çevreye özel önem verildiğini belirtmesine rağmen fosil yakıt yatırımlarına yönelik herhangi bir kısıtlama bulunmuyor.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bilgiye ulaşamamıştır.

Karbon Ayak İzi

Bankanın sahip olduğu karbon ayak izine ilişkin herhangi bir veri ya da hedefe ulaşamamıştır. Ancak Banka, 2022 yılında Kapsam 3 salımlarını ölçmeye başlamıştır. 50 GWh'lık elektrik tüketimi yenilenebilir kaynaklardan elde edilmiş ve I-REC sertifikalı olmaları salımlarda %19,6 azalmayı getirmiştir.

Temiz Enerji Yatırımları

Bilgiye ulaşamamıştır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Ziraat Bankası CDP ve Sustainalytics tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. ESG veya benzeri dercelendirmeler de mevcut değildir.

Yatırım Bankaları

TÜRK EXİMBANK

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

N/A

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

N/A

Net Sıfır Hedefi

Türkiye'nin resmi ihracat destek kuruluşu olan Türk Eximbank 23 şube ve 11 irtibat ofisi ile ihracatçılara hizmet vermektedir. Bankanın aktif büyüklüğü 2022 yıl sonunda 346 Milyar TL'ye ulaşırken, net karı 6,2 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. İhracatçılara 2022 yılında 19,6 Milyar Dolar kredi ve 25,3 Milyar Dolar alacak sigortası olmak üzere toplam 45 Milyar Dolar tutarında destek sağlanmıştır.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Türk Eximbank OECD ortak yaklaşımlarına tabii olup, fosil yakıt kapsamında herhangi bir varlığı ve yatırımı bulunmamaktadır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Banka bu kapsamda, Türkiye'nin Net Sıfır Emisyon hedefi olan 2053 yılını hedef tarih olarak belirlemiştir.

Karbon Ayak İzi

Banka, 2022'de yenilenebilir enerji kullanımıyla Kapsam 2 emisyonlarını %50 azaltmayı hedeflemiştir. Bu kapsamda I-REC sertifikası ile 1.000 MWh garanti altına alınmış olup, 2023 yılındaki elektrik tüketiminin %90'lık kısmının I-REC sertifikalı olması hedeflenmektedir.

Temiz Enerji Yatırımları

Bir ihracat kredi kuruluşu olarak, Banka'nın faaliyet alanı ihracatçı firmalardır. Bu kapsamda ihracatçıların yeşil dönüşümüne aracılık etmekte olan Banka'nın temiz enerji yatırımları bulunmaktadır.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

Banka, 2022'de Sustainalytics'ten "16,4"- Düşük ESG Riski" notu aldı.

TÜRKİYE KALKINMA ve YATIRIM BANKASI

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

TKYB'nin Ankara'da bir şubesi bulunmaktadır. TKYB, 2022'de 1,691 milyon TL net kâr ve yaklaşık 91,598 milyon TL aktif büyüklük elde ederken, müşterilere verilen net kredi toplamı 60,340 milyon TL oldu.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

Bilgiye ulaşılamamıştır.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Bilgiye ulaşılamamıştır.

Karbon Ayak İzi

Bankanın Sera Gazı Salımı TS EN ISO 14064-1 standardına uygun olarak hesaplanmış ve TSE EN ISO 14064-3 standardınca doğrulanmıştır. Banka ayrıca sera gazı nötralizasyonu konusunda I-REC sertifikasına da sahiptir.

Bankanın 2021'de tükettiği toplam iç enerji 9.428GJ'dir ve bu 2019 tüketiminden %23,5 daha azdır.

Temiz Enerji Yatırımları

Banka 2022'de, gelirinin %75'i yeşil projelerin finansmanına tahsis edilecek olan, 100 milyon Euro tutarında 11 yıl sürdürülebilir Eurobond vermiştir.

ESG ve Benzer Dercelendirmeler

TKYB, 2022'de Sustainalytics'ten "11,0 - Düşük ESG Riski" notu aldı. Banka 2016'dan bu yana CDP İklim Değişikliği Programına raporlama yapmasına rağmen, yalnızca 2019 yılından bu yana CDP'ye veri sunmuş ve CDP tarafından derecelendirilmiştir. 2022 notu "B" olmuştur

TÜRKİYE SİNAİ ve KALKINMA BANKASI

Yeni kömür projelerini finanse etmeme

Mevcut kömür projelerinden çıkış tarihi

Net Sıfır Hedefi

TSKB 2022 yılı sonunda, (tüm iştirakler dahil) 597 çalışanı ve 248 şubesiyle 4,055 milyon TL net kâra ve yaklaşık 115,6 milyar TL aktif büyüklüğe ulaştı. Banka, 1,9 milyar USD'in üzerinde nakdi ve gayrinakdi kredi kullandı ve 600 milyon USD tutarında yeni kredi anlaşması imzalamıştır.

Fosil Yakıt Varlıkları/Yatırımları ile Etkileşim Düzeyi

TSKB, İklim Değişikliği Azaltma ve Uyum Politikası uyarınca elektrik üretimi amaçlı yeni kömür yakıtlı termik santral ve kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeyeceğini açıkladı.

"Net Sıfır" Hedef Tarihi

Banka, Net-Sıfır Bankacılık İttifakı (Net Zero Banking Alliance-NZBA) ile iş birliği yaparak, Paris İklim Anlaşması'nın 1,5°C hedefi doğrultusunda, kredi ve yatırım portföyünü 2050'ye kadar net sıfır salım hedefleriyle uyumlu hale getireceğini duyurdu.

Karbon Ayak İzi

TSKB, yenilenebilir enerji üretim tesislerinden üretilen yeşil elektriği tüketiyor ve elektriğinin %100'ünü I-REC sertifikalı yenilenebilir enerji santralinden sağlıyor.

2022 yılında 139,3 MTCO₂e Kapsam 3 emisyonu rapor edilmiştir.

TSKB, 2022'de bir rüzgar santralinden 799MT-Co₂e kredisi satın almıştır.

Temiz Enerji Yatırımları

TSKB, 2022'de iklim değişikliğiyle ilgili projelerde kullanılmak üzere JBIC, IFC, EBRD, AIIB ve AFD'den 650 milyon USD tutarında kredi aldı. Banka, kredi portföyünün %91'inin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) bağlantılı yatırımlar oluşturuyor. TSKB'nin finansmanında yer aldığı 388 adet yenilenebilir enerji projesinin toplam kurulu gücü 8.312 MW'a ulaştı ve Türkiye'nin toplam kurulu gücünün %15'ine karşılık geliyor.

Banka, "Green Deal" gerekliliklerini desteklemek amacıyla, kendi iç tüketimlerini karşılamak için, müşterilerin sahip olduğu 134 MW'lık güneş enerjisi (çatı üstü ve arazi) projelerine kredi sağlamaktadır.

Yenilenebilir harici enerji kredilerinin toplam portföy içindeki payı 31 Aralık 2022 itibarıyla %4 civarındadır.

ESG ve benzeri derecelendirmeler

TSKB, 2022 yılında Sustainalytics'ten "7,9 - Göz Ardı Edilebilir ESG Riski" notu aldı. 2022'deki CDP puanı "A-" oldu.

Sonuç

Genel olarak Türkiye'deki bankaların sürdürülebilirlik süreçlerine yaklaşımlarını geliştirdiğini söylemek mümkün olmakla birlikte; raporda yer alan özel ticari bankalar, kamu bankaları ve yatırım bankalarının iklim kriziyle mücadele ve yenilenebilir enerjiye geçişi destekleme konusunda farklı düzeylerde kararlılık sergilediği görülmektedir. Son raporlama döneminden bu yana 2 banka daha (TEB ve Şekerbank) yeni kömür projelerini finanse etmeyeceğini açıklamış ve böylece raporda yer alan 17 bankadan 10'u kömüre hayır demiştir. Öte yandan, henüz kömür karşıtı net bir duruş açıklamayan bankalarda bile bu konuya daha titiz yaklaşılması gerektiği bankaların politika ve prosedürlerine yansımaktadır.

Daha da olumlusu ise, 3 bankanın (Garanti BBVA, QNB Finansbank ve TEB) 2030-2040 arasındaki dönemde mevcut kömür portföylerini terk edeceklerini açıklamaları olmuştur. Sadece yeni yatırımların finanse edilmeyeceği değil, mevcut yatırımların da tasfiye edileceği gerçeği oldukça umut verici ve sektördeki diğer oyuncular için yol gösterici niteliktedir. Bu kararlar birlikte yatırımların temiz yatırımlara, özellikle de yenilenebilir enerjiye kayacak olması da ayrıca umut vericidir. 2 bankanın daha (Vakıfbank ve TSKB) 2050'ye kadar portföylerini net sıfır salım hedefi uygun hale getireceğini açıklaması ve TEB'in de net sıfır salım taahhüdü konusunda ana hissedarı BNP Paribas ile uyum içinde hareket ettiğini belirtmesi ise diğer olumlu haberler arasındadır. Böylece rapora konu olan 17 bankadan 11'inin net sıfır hedefine uygun olarak hareket edeceğini taahhüt etmektedir.

Tüm bunların neticesinde, geleneksel fosil yakıt merkezli yaklaşımdan çevreye karşı daha bilinçli ve sorumlu bir yatırım stratejisine geçişe yönelik

bir eğilim görülmektedir. Bu konularda farkındalık yaratmak İklim için 350 Derneği olarak 2022 Mart ayında bankaların kömür finansmanını durdurmalarına yönelik olarak "Dumansız Para Sahası" kampanyasını başlattık. Kampanyamızın temel hedeflerinden ilki, bankaların başta kömür olmak üzere fosil yakıtlara yönelik yatırımların finansmanında yer almayacaklarını duyurmalarıdır. Bunun ardından, eğer varsa mevcut fosil yakıt yatırımlarının sonlandırılması gerekmektedir. Ayrıca, sıfır salım için hedef tarihlerini ilan etmeleri, uzun vadede bir sürdürülebilirlik vizyonunun bir göstergesi olacaktır. Son olarak ise, bankaların yenilenebilir enerji projelerine olanak tanınmaları, enerji sektörünün dönüşümünü hızlandırmak ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmak için hayati bir rol oynamaktadır. Bu tür adımlar, hem çevre dostu yatırımları desteklemek hem de iklim değişikliği ile mücadelede daha güçlü bir pozisyon elde etmek açısından büyük öneme sahiptir.

Diğer yandan bu rapor aynı zamanda, Türkiye'deki bankacılık sektörü genelinde, tutarlı ve şeffaf raporlamanın, güçlü ESG değerlendirmelerinin ve tüm sektörü kapsayacak sürdürülebilirlik stratejilerine duyulan ihtiyacın, iklim değişikliğinin ortaya çıkardığı zorlukları etkili bir şekilde ortaya koymak ve daha yeşil, daha sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmak için ne kadar önemli olduğunun altını çizmektedir. Finansal kurumlarla iklim risklerini azaltma zorunluluğu arasında daha kuvvetli bir uyum sağlamak için daha derin araştırmalar yapılması ve katılımın artırılması ise aşikardır. İklim için 350 Derneği olarak, 2023 yılında ikincisi yayınladığımız "Türkiye'deki Bankaların İklim Değişikliğine Yaklaşımı" raporunu her yıl tekrarlama, yıllar içerisindeki hem iyileşme ve gelişimleri gözler önüne serme hem de kapsamı genişletme hedefindeyiz.

¹ Ayrıntılı bilgi için dumansizparasahasi.org

Bankaların İklim Değişikliğine Yaklaşımı Genel Görünümü

Şirket Adı	Yeni kömür projelerini finanse etmeme	Mevut kömür projelerinden çıkış tarihi	Net Sıfır Hedefi
AKBANK	✓	✗	✓
DENİZBANK	✗	✗	✗
GARANTİ BBVA	✓	2040	✓
HSBC	✓	✗	✓
ICBC	✗	✗	✗
ING	✓	✗	✓
İŞ BANKASI	✓	✗	✓
ŞEKERBANK	✓	✗	✗
QNB FİNANSBANK	✓	2030	✗
TEB	✓	2030	✓
YAPI KREDİ	✓	✗	✓
HALKBANK	✗	✗	✓
VAKIFBANK	✗	✗	✓
ZİRAAT BANKASI	✗	✗	✗
TÜRK EXİM BANK	N/A	N/A	✓
TÜRKİYE KALKINMA VE YATIRIM BANKASI	✗	✗	✗
TSKB	✓	✗	✓

←350

Türkiye'deki Bankaların İklim Değişikliğine Yaklaşımı 2023 raporu
Serhat Cantopal'ın katkılarıyla hazırlanmıştır.

Araştırma Tarihi: Haziran 2023

350turkiye.org